

Előfizetési feltételek:
 helyben házhoz hordva
 vagy vidékre postán
 küldve
 Egész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
 □ ezetiméterenként
 6 fillér. Kereskedők és
 gyárosok külön ár-
 kedvezményben rés-
 zesülnek.

nyitór sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség
 és
 kiadóhivatal
 Nagyenyedi Könyv-
 nyomda r.-t.

A kiadóhivatal meg-
 bizottja: Földes Ede
 könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
 hatók Földes Ede,
 Cirner J. József
 és Grünfeld Dá-
 vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adának vissza.

Rendőrségünk.

A rendőrségnek a város életében, ügyeinek vezetésében első rangú fontossága van.

Hiába hozza a képviselő-testület a leg-
 adközebb határozatokat; hiábavaló a város
 közönségének minden igénye és áldozat-
 készsége a köztisztaság, közrend és közbiz-
 tonság fejlesztésére nézve: ha az erre való
 intézkedések hatása és ereje a kivitelben
 elhallódik.

Nem vagyunk hivi annak a túlzó fel-
 fégásnak, mely a városban előforduló min-
 den rendtelenségért egyedül a rendőrséget
 teszi felelőssé.

Mert a rendfenntartására, a köztisztaság
 és közbiztonság ellenőrzésére hivatott ható-
 ság mindig és mindenütt csak úgy végez-
 heti tisztét sikeresen, ha a közönség ezen
 tiszt teljesítését a maga érdekének, tehát
 közügynek tartván, abban egész jóindulattal,
 egész készséggel közreműködik.

De mégis kénytelenek vagyunk igazat
 adni annak az általános közvéleménynek,
 hogy városi rendőrségünk mai szervezetével
 és mai eszközeivel egy modern vidéki város
 igényeit kielégíteni nem képes.

Csak arra kell gondolni, hogy városunkon
 ellenőrzés nélkül kóborol és éji tanyát lel
 egész sereg csavargó; csak azt az aggodal-
 mat kell látnunk, mely egy-egy megbizha-

atlan forrásból eredő alaptalan hirre is
 elfogja közönségünket; csak arra kell gon-
 dolnunk, hogy az utóbbi években sürűn
 felmerült közbiztonság elleni vétségek tet-
 tesei majdnem mindig büntetlenül maradtak;
 hogy rendes éji őrség hiányában valóság-
 gal az Isten kezében nyugszik ennek a
 városnak lakossága; csak az utcákon, sőt
 sokszor a gyalogjárókon s a csatornában
 felgyülemelő szennyet, a patak medrét, a
 külső városrészek zsúfolt, tisztátlan és egész-
 ségtelen vityillóit és piacunk kezdetleges
 voltát kell tekintenünk: s azt hisszük, min-
 den további részletezés nélkül igazat adha-
 tunk az általános meggyőződésnek.

A rendőrségnek nem csak arra kell szor-
 itkoznia, hogy a közrend és közbiztonság
 elleni panaszokat elfogadja, azoknak ügye-
 ben vizsgálatot indítson, szóval a hozzá be-
 érkezett panaszokban bírói tisztet végezzen;
 hanem ennél sokkal fontosabb teendője,
 hogy körültekintő és, erélyes preventív in-
 tézkedéseket tegyen s ezek szigorú fogana-
 totításáról lelkiismeretesen gondoskodik.

Városunknak, ha a vele egyenlő nagyságu
 és rangú vidéki városok nivóján meg akar
 állani, olyan rendőrségre van szüksége, mely-
 nek minden tagja kellő hivatottsággal, azaz
 veleszületett rendszeretettel és kötelesség-
 érzettel, de egyszerűen alapos szakkép-
 zettséggel is bírjon hivatása teljesítésére.

Legyen magának is ép és egészséges ér-
 zeke a rend tisztaság és közbiztonság ér-
 dekei iránt; és legyen annyi önérzete és
 függetlensége, hogy ezen fontos érdekek
 szolgálatában semmi mellétekintet ne kor-
 látozza, ne akadályozza.

Nem akarunk semmit elvonni azok lelki-
 ismeretes munkájának érdeméből, kik ma
 rendőrségünk ügyeit vezetik; de azt hisz-
 sük, nekik sietünk segítségére akkor, mi-
 kor a rendelkezésükre adott eszközök elég-
 telenségét hangsúlyozzuk.

Ezen rövid elmélkedésünk kapcsán vá-
 rosi képviselőtestületünk figyelmébe ajánljuk a
 rendőrség fejlesztésének szükséges voltát.
 Amennyiben pedig ez a kérdés a város
 anyagi erejét nagyon próbára teszi: kérjük,
 vegye fontolóra a rendőri szolgálat azon
 módját, mely miniszteri engedéllyel más
 városokban is behozatott. Kérje a csendőr-
 ségnek erre a célra való kirendelését.

r. n.

SZEMLE.

Krónika. Nov. 29. A kormány félhiva-
 talosa a „Magyar Nemzet“ írja: „Nem
 hisszük, hogy már elérkeztünk volna oda, a
 hol a végső következtetést le-
 kell vonni. Gondolják meg az urak, hogy

TÁRCZA.

Visio.

És mindég csak Te jutsz eszembe,
 Hiába' üzöm kergetem keped;
 Bárhol legyek, bármerre nézzek,
 Érzem, hogy lelkem egyre Te téped.

Voltam én már zajló tengeren
 A habokban Tégedet láttalak;
 Voltam már erdő rejtekében,
 S Te ott is kergetsz bájos, szép alak.

Futottam sivatag pusztában,
 A ki üldözött, — ott is Te valál...
 Vajjon a menyekbe kísérni
 Nem Te jösz el értem, mint halál?...

Viktorius.

Vizakna mikor lett város? és mikor kapott országos- és hetivásártartási kiváltságot?

Irta: Szentkatolnai Bakk Endre.

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. —

I.

A város és a városi rend fejlődését ho-
 nunkban Szt. István király idejére lehet
 felvinni. (Kállay F. Hist. Ért. 119. l.)

Királyaink később a várszerkezet felbom-
 lása és a földesuri hatalom kifejlődése ide-
 jében gondoskodtak arról, hogy a polgári
 elemet megvédjék. Mely lassanként
 önállóságra jutván egyes községekben, ki-
 váltságokkal ajándékoztattak meg, kedvez-
 ményekben részesítettek; hogy az ily helye-
 ken az ipar, kereskedelem, valamint a mű-
 vészetek és tudományok biztos menedéket,
 fejlődést és felvirágzást nyerjenek. A jelzett
 helyek, a királyok és fejedelmektől nyert
 kiváltságaik alapján a földesuri és várme-
 gyei hatóság alól kivéve, területükre nézve
 mind közigazgatás, mind a polgári és bün-

tető igazságszolgáltatás tekintetében magok
 gyakorolták a törvényhatóságot. A környék-
 től elütő szervezetet nyertek, önálló közpon-
 tokká fejlődtek ki, helyhatósági szabályokat
 alkothattak, czimerrel és pecséttel éltek,
 heti- és országos vásárok tarthatásának jo-
 gával ruháztattak fel s városoknak nevez-
 tettek.

Vizakna 1222. június 13-án véte-
 tett ki Fehérvár megye jurisdic-
 tiója alól II. Endre magyar király-
 nak Budán kelt exemptionalis és
 privilegialis leveleivel; midőn besz-
 tercei gróf Imrének Vizaknán levő kuriája
 megnevesített, hová örökös királybírótság
 csatoltatott s Vizakna ezen örökös király-
 bírótság (Gerebathus) törvényhatósága alá
 rendeltetett.

Hogy vajjon ekkor mint város, vagy mint
 falu vétetett ki Fehérmegye jurisdic-
 tiója alól, a tekintetben idáig felvilágosító adat
 elő nem fordult.

Némelyek úgy vélik, hogy Vizakna ekkor

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

ha ez a boszorkánytáncz így folyik továbbat is, nem érkezik-e el egy olyan időpont, amikor a fékét vesztett anarchiával szemben a törvények ereje nem lesz elegendő az államrend fentartására? E kijelentést a kormány új intézkedései bejelentésének tekintik. Ezzel kapcsolatban hirdetik azt, hogy az országgyűlést feloszlatja a kormány már decz. 19-én. B e s b e n a Reichsrath előtt negyed millió munkás tüntetett az általános választói jog mellett óriási menetben. Kubinyi Géza Komárom megye és városa új főispánja letette az esküt, a megyei bizottsági tagok ellenmondása között. Nov. 30. A házfelosztásról írja a félhivatalos: „A kormánynak ilyen irányban történt intézkedéseiről illetékes körökben ez idő szerint még semmit sem tudnak“. A belügyminiszter 13 vármegye dotatioját deczemberre beszüntette. Csanád megye gyűlésén Justh Gyula azt jelentette ki, hogy a törvényhatósági bizottságnak nincs joga e miatt panaszt emelni a közigazgatási bíróságnál, ezt tegyék meg a tisztviselők! E miatt több tisztviselő nem szavazott. A „Pesti Hírlap“ szerint: „az új országgyűlés egybehívását nem tartalmazná a felosztató királyi leirat“. Deczember 1-én. Érdekes, hogy a Budapesti Hírlap szerint az általános választói jog szét fojga robbantani Ausztriát, az „Alkotmány“ pedig XVI. Lajos szomorú sorsát festi a király elé, ha ezt elfogadja. Ámde ugyanazon napon Kossuth Ferencz cikket ír a „Budapest“-be, mely szerint a „népképviselő elvén álló parlament nem állhat ellent annak, hogy a nép megkapja az uralkodó által felajánlott jogot“. E miatt dühös a néppárt, lármáz Olay Lajos és fejét csóválja a többi koalíziós párt, úgy hogy bizonyosan, valami „formula“ lesz szükséges az egyetértés konstatálására. Egyébiránt a kormány lemondását és Széll Kálmán előtérbe lépését emlegetik ismét.

A szabadelvű-pártban Grómon Dezső, volt honvédelmi államtitkár, híveket akart toborzani a haladó-párt számára. A törekvés azonban kudarcot vallott. A szabadelvűpárt, főképpen Lukács László nagy te-

alakult át várossá. Mely ideig ugyszólva a kir. Fiskus földesuri hatalmától s Comessalístól függött. Sőt (Reichendorf, 791. l. Bel. Comp. 158—161 szerint) Nagyszében hajdani 17 adózó faluja közé számlaltatott (olv. Rupp Jakab Magyarország Helyrajzi története III. k. 229-ik lapján).

Eddig ismert okmányainkban 1222—1417-ig sehol mint város nem említetik; hanem egyszerűen: Salisfodium, Salisfodinum, Terra, vagy Villa Salisfodium. Vagy magyar néven Wyzokna Veizoakna. 1272, 1330, 1337, 1346, 1416, 1472-ben Salisfodium, 1263, 1295, 1313, 1329, 1330, 1352, 1378, 1379 Wyzakna nevezet alatt fordul elő.

Vizakna mint város, eddig ismert okmányok szerint, Zsigmond király által Constansból 1417 in festo b. Clementis mort. et Papae, a polgármező és más két darab földhatár kiigazítására Cháky Miklós erdélyi vajdához intézett levelében fordul elő, mely Vizakna levéltárában olvasható. A mely levelben az „oppidoni de Salisfodio“ és „meta oppidi de Salisfodio“ kitételek kétségbevonhatlanul igazolják azt, hogy Vizakna ekkor valóban város volt. S mint város pedig, kellett hogy országos- és heti vásártartási jog- és szabadalommal birjon.

kintélyének hatása alatt, ellenállott minden bomlasztó kísérletnek.

Kossuth cikke. Kossuth Ferencz, az egyesült ellenzék vezérbizottságának elnöke, f. hó elsején nagy fontosságú cikket írt, melyben az általános választói jog mellett foglalt állást és hajlandónak nyilatkozott a békés kiegyenlítésben való részvételre, ha a Fejérváry-kormány távozik a helyéről.

Egy programbeszédéből. Hollak Artur, a vajdahunyadi kerület képviselője most tartotta programbeszédét. Hollak a katonai követelésekre nézve a következőket mondotta: A magyar vezényszó a nemzetnek jogos óhajta, amelynek megvalósítására kedvező idő és alkalom szükséges, mert a hatalmi erőpróba nem vezet célhoz, ha a mérkőzésben a nemzet vesztes lehet. A nemzet és korona egyetértésével kell a kérdést kedvező alkalommal megoldani. Jelenleg a kibontakozást a jelenytkérdésnek a paritás alapján való megoldásával, valamint a katonai oktatás és nevelés terén a magyar nyelv érvényesülésével kell akképp létrehozni, hogy parlamentaris alkotmány, a korona és nemzet közötti összhang a 67-es alapon mielőbb helyreállíttassék.

A tövisi indóház átépítése.

A M. á. v. tövisi állomása egyike az ország legelevenebb forgalmu helyeinek. Pályaudvarát lényegesen meg kellett nagyobbitani, hogy a folyton növekedő forgalom igényeinek megfelelhessen. Stratégiai szempontból is mint a Budapest—gyulafehérvár—tövisi vonal, másfelől pedig a Budapest—kolozsvár—predeáli vonal főállomása kiváló fontossággal bír. Indóháza azonban épenséggel nem felel meg a nagy forgalom követelményeinek és ép azért nap-nap után sürűn hangzik a panasz a közönség részéről.

Nem is csuda. Várótermei elégtelenek és kivált nedves vagy hideg időben egymás hátán vannak az emberek. I-ső és II-od oszt. étterme szűk, a III-ad osztályu pedig sok-

De 1419. in festo b. Bartholomaei apl. Budán kelt privilegialis levelében is Zsigmond királynak, melylyel Vizaknának a „Jus Gladi“-it adja. Vizakna mint város fordul elő, e kitételekben: „Cives nostri oppidi de Wyzakna“ (olv. vár levélt. hártáirat. Gyulafeh. káptl. levélt. Cent. U. Nr. 51).

Hogy Vizakna vásártartási kiváltságát Zsigmond királytól, vagy valamelyik azelőtti királytól kapta-e, annak meghatározására is idáig biztos történeti adat nem fordult elő.

Miután Zsigmond előtti okmányokban Vizakna mint város nem fordul elő, ebből valószínűséggel következtetni, hogy ő adta Vizaknának a heti- és országos vásártartási jogot s ő alatta lett Vizakna mezőváros 1387—1417 közti évek valamelyikében, kinek a polgári elem emelése és a város alkotás szennvedélye volt. Tán 1405. tájt, midőn ő városoknak gyűlését tartotta, melyre a városok, mezővárosok és szabad helységek követeit hívta össze s a városok lakóit érdeklő tárgyakról tanácskozott velök. Zsigmondnak 1405-ki oklevele a városok részére kiadott kiváltságlevél (Scharbergi Bedeus József: Erdély Nagyfejedelemség alkotmánya. 33. l.).

(Folytatjuk.)

szor éppen tűrhetetlen állapotba jut. Még nyáron is, midőn a folyosón lehetnek az utasok, rossz a helyzet, hát még ilyenkor télen? Már pedig naponta délben 3 vonat utasa, este is 3 vonat közönsége várakozik itt; éjjel pedig a lehető legkényelmetlenebb a helyzet.

És mit szólunk a tisztviselők, az annyira igénybe vett, agyonfárasztott derék tisztviselők lakásairól! A forgalom növekedik, a tisztviselők száma is — a régihez képest — szaporodik és mégis sem megfelelő lakás építése, sem az indóház környékének rendezése, parkszerű átalakítása, s ezzel a községtől távollevő tisztviselők helyzetének kellemesebbé tétele iránt semmi intézkedés sem lett foganatosítva.

Tövis nagy állomás és mégis más, aránylag csekélyebb fontosságú állomások át lettek építve és rendezve; itt pedig csak várjuk, reméljük a legszükségesebb építkezéseket, de folyton csalódnunk. Pedig a vármegye közigazgatási bizottsága is felírt az igazgatóságához, a kerület orsz. gyűlési képviselője is kopogtatott az illetékes helyeken, de hát „nincs pénzünk, nincs fedezetünk“ volt a sajnálkozó válasz.

Hát igaz, hogy ez a szerencsétlen ex-lex óriási veszteséget okoz közgazdasági helyzetünkben és egy egész sereg hasznos és szükséges befektetés marad el nagy kárunkra. Ez az oka a tövisi indóház építése elmaradásának is. De nekünk kötelességünk e tarthatatlan helyzetre reá mutatni és tisztelettel kérni a M. á. v. kolozsvári üzletvezetőségének kiváló vezetőjét: nagyságos Jármay Béla urat és általa a M. á. v. Igazgatóságát, hogy ezen a mind élénkebben tapasztalt hiányon a közforgalom és a nagy közönség érdekében a jövő 1906. évben mindenáron segíteni sziveskedjenek.

B.

Vegyes hírek.

— Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.

— Előfizetőinket felkérjük, legyenek szivesek a hátrálékos előfizetéseket mielőbb beküldeni.

— **A Magyar Tudományos Akadémia** elnökevé hétfőn délután Berzeviczy Albertet választották meg. A beadott 49 szavazatból Berzeviczy 35, Radvánszky Béla 11, Fraknoi Vilmos 2 és Kautz Gyula 1 szavazatot kapott. A választás Berzeviczyt 1907. márczius 1-ig terjedő időre emelte az akadémia elnöki székébe.

A Gyulafehérvári Kath. Kör 1905. évi deczember hó 3-án az Európa szálló disztermében hangverseny t rendez. Kezdeté este 6 órakor Belépődíj: személyjegy 1 kor., családijegy 2 kor., állóhely 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. Műsor: 1. Boka kesergője, hegedűn előadja Atzél Elemér, zongorán kiséri Resch L. György. 2. Magyar népdalok, énekli Bihari Béla, zongorán kiséri Tihanyi Antal. 3. „Concert Nocturne“, szerző F. Buchner, előadja fuvolán Resch L. György, zongorán kiséri Riszner Ödön. 4. Magyar ábránd, zongorán előadja Tihanyi Antal. 5. Deamicis E. — Radó A. Egy bölcső mellett, szavalja Riszner Ödön. 6. Megyeri D. Julia dala, éneklik Roska Rózsika és Pak Mariska, zongorán kiséri Riszner Ödön. 7. Pleyel: Hegedű kettős, előadják Pálffy Hubert és Szekál Mihály, zongorán kiséri Riszner Ödön. 8.

Huber K.: Nemzeti zászló és Bortal, éneklik Péter József, Tallos Emil, Roska László, Riszner Ödön, Szekál Mihály, Molnár János, Szekál Ignác, zongorán kíséri Riszner Ödön.

— **A kövezetvám** kérdését tárgyalta a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara közgyűlése nov. hó 28-án. Nagyenyed város kövezetvám szabályzatát csak azon esetben javasolja engedélyezendőnek, ha a város a kamara kifogásait figyelmére méltatja. Ugyanezen gyűlésében tárgyalta Gyulafehérvár kövezetvámja ügyét is s azt jóváhagyásra ajánlotta.

— **A Kossuth-Muzeum érdekében.** Dr. Kacziány Géza tanár megírta a dicső szabadságharcunk vértanúinak könyvét s a könyv jövedelmét a Kossuth-Muzeum fenntartási céljára szánta. Ezt a Muzeumot tulajdonképpen a Magyar Nemzeti Muzumba kellene beilleszteni; de ez az intézet, mely a német Götének külön szobát állított fel, azt mondta, hogy nincs helye ekkora gyűjtemény befogadására. A társadalom kötelessége tehát ilyen vétkes indolencia láttára a kegyeletes emlékeknek s velük együtt magának a nemzeti kegyeletnek is áldozatot hozni. Ennek egyik módja Kacziány könyvének megszerzése. Ára 6 kor. 80 fillér.

— **A Szabad Liczeum** mult csütörtöki estéjén dr. Winkler Albert városi főorvos tartott előadást a vízvezetékéről. Érdeket keltő és hangulatos ismertetése végén a mellett foglalt állást, hogy a tervezett városi vízvezeték forrásául a Hidegkút választandó. A legközelebbi csütörtöki estén 5 órakor Csaplár Aladár koll. tanár tart előadást vegytani kísérletek bemutatásával.

— **Uj vásár Abrudbányán.** Abrudbánya város ismételen folyamodott még egy orsz. kirakóvásár engedélyezéséért. A kolozsvári kereskedelmi- és iparkamara a miniszter leirata folyán ezt a kérdést most ismételen tárgyalta s a felhozott forgalmi, közgazdasági és nemzeti okoknál fogva a kért kirakóvásárnak engedélyezését javaslatba hozta. Abrudbánya ugyanis egy nehezen hozzáférhető hegy vidék középpontja; s a vásárlók és eladók igényei csak akkor nyernek kielégítést, ha a marhavásárokkal párhuzamosan még egy kirakóvásár felett rendelkezhetnek.

— **Turul-játék.** Halácsy Antal budapesti tornatanár f. hó 2-dikán delután a kollégium tornatermében bemutatta játék-találmányát, a turul-labdát. A játék nagyon kellemes időtöltést nyújt a nélkül, hogy nehéz vagy fárasztó volna, vagy a játékosok bizonyos számához kötve volna. Különös előnyei: a testtartás fegyelmezése, az izmok arányos foglalkoztatása, elesíti a szemet. s e mellett kizárja a játékokban sokszor előforduló durvaságot. A játék felszerelése egyszerű és jutányos.

— **Gyilkosság.** Marospartuson Muntján Szerafin pálinkázás közben összeszólközött Vlád Juonnal és Kornya Juonnal, kik másnap Muntyánt megtámadták s bortal agyonverték. Vlád Juon vizsgálati fogságban van.

— **Medig fiatal az ember?** A párisi prefektus nem régen kiadott döntése-

ben, melyet egy hagyatéki ügyben hozott, a fiatalság végső határát urfiknál ugymint kisasszonyoknál 30 évben állapította meg. Aki tehát 30 esztendő elmúlt, hivatalosan többé nem lehet fiatal, bármily fiatalnak érezze is magát.

— **A feketekávé örültje.** Furcsa szenvedély okozta tragikus végét Bicsák István szalárdi csendőrszervező feleségének. Nehány hónappal ezelőtt Bicsákné szenvedélyesen rákapott a feketekávé ivására. Ez a szenvedély úgy elhatalmasodott rajta, hogy már több nem is evett s hetekig csak erős feketekávéval élt. A reugeteg erős ital úgy összeroncsolta az idegzetét, hogy tegnapelőtt kitört rajta a dühöngő örület és csak nagy nehezen tudták megtekezni s a nagyváradi elmeógyógyintézetbe szállítani.

— **Drágul a papir.** A tizenkét legnagyobb magyar papírgyár képviselői egyhangúlag elhatározták, hogy tekintettel a papir nyersanyagának az egész kontinensen való folytonos emelkedésére, tekintettel a munkabérfokozatos emelkedésére, a mi folyton növekvő kivandorlás megakadályozása szempontjából nem tartóztatható föl és tekintettel végre a vámnak külföldön és főleg Ausztriában történt legujabb áremelkedésére, nem térhet ki ama kényszerhelyzet elől, hogy a papírneműk árát a magyar termelés területén is mintegy tíz százalékkal emelje.

— **Közegészségügy a vidéken.** A konczai járás egyik elhagyatott falujában meglátogatta az egyik földmives kunyhóját a járásorvos, amelynek egyetlen szobája honyha, halószoba, ebédlő, lakószoba és ól gyaunát szolgál, a gazda, a felesége, öt gyermeke, két sertés és néhány tyúk számára.

— János — szolt a gazdához az orvos — egészségtelen a disznókat a szobában tartani.

— Oh — mondja csodálkozva János — a disznók mindig itt voltak a szobában és még sincs semmi bajuk.

— **A „Fiumei Kávéhozatali Társaság” kolozsvári fióktelepe,** Mátyás királyter 12. szállit bérmentve és vámentesen eredeti fiumei árakban kávé, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao. Árjegyzéket ingyen. 511 1-52

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Résztársaság.

Sz. 7347—1905. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd által képviselt Inoze István, Graef József, Tökés Imre, Fodor Johanna, Balla István és Balla Béla nagyenyedi lakók végrehajtóknak Luka Albert nagyenyedi lakós végrehajtást szenvedő ellen 223 kor. 98 fillér, s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagyenyedi 621 sz. sörényházól végrehajtást szenvedőt illetett jelenleg Luka Róza nevében álló felerészére összesen 1709 korona becsárban az árverést elrendelte és a fent megjelölt ingatlanok az 1905. évi december 27-ik napján d. e. 9 órakor a helyi kir. járásbíró mint tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 425. szerinti óvatlékkes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. bíróságnál, birói letébe történt előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Nagyenyeden, 1905. évi október 13-án.

Weiner,

kir. albiró.

908 1-1

Sz. 298—1905. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vizaknai kir. járásbírósnak 1902. évi Sp. 123/5 sz. végzése következtében dr. Lemény Livius ügyvéd által képviselt Lunacek Frigyes javára Procopin Juon ellen 203 kor. 10 fillér s jár. erejéig 1904. évi október hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 660 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 40 véka buza, 1 kocza, 3 szekér széna és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a vizaknai kir. járásbírósnak 1905. évi V. 44/4 sz. végzése folytán 203 kor. 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi augusztus hó 10. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 12 kor. 35 fill. bitólag már megállapított költségek erejéig Székáspreszákan végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1905. évi december 16-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezen-ol megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsárban alul is, elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Vizaknán, 1905. évi nov. hó 28. napján.

Eichner Károly,

kir. bírósági végrehajtó.

910 1-1

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szóc 40 fillér, azon tul minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozódásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadóhivatal vesz fel.

50 szekér széna eladó a nagyenyedi honvéd lövölde mellett. Értekezni lehet Bethlen-utca 21. szám alatt. 906 1-1

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Knelp-maláta kávénak

egyetlen hástartásban sem volna szabad többé hiányosnia a kávéital készítésénél

Osak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy mielőtt őszi és téli szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, szíveskedjen meglekinteni.

Telefon 395. Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha
tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

Műhely-telep Tivoli-utca III
Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 60-104

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** $4\frac{3}{4}\%$ kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B.** 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C.** $5\frac{1}{4}\%$ kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D.** $5\frac{3}{4}\%$ kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adhatók; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagynyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentve küldünk egy próbát a Cozaporból Kávé, tea, étel vagy szeszes itásban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellen-szenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegyen és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen, biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 125. szám.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 125.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

WEISZ ÉS HEIMLER

Pozsonyi Ipartelepe

magánfeleknek

is

a legolcsóbb árban szállítja

hirneves

Vászonáru
Asztalnemű
Törülköző
Zsebkendő

Fehérnemű
Ágyhuzat
Paplan
Matrác

stb.

czikkeit.

Árjegyzék és minták bérmentve.

Teljes

Menyasszonyi és vőlegény kelengyék
készítése.

904 2-10

Nagynyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint $5\frac{1}{2}\%$, 6% , $6\frac{1}{2}\%$ mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet $4\frac{1}{4}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$ kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujolag a legmodernebbű felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeim, melyekkel többszörösen kitüntetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo email képekre, ugyszintén életnagyságu mellkép nagyításokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Y nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

102-104

A legolcsóbb és legkényelmesebb
mulatóhely az
„ARANY SAS”
szálloda Kolozsvárt,
kávéház és étterem.
Ferencz Lózsef-út 12. Telefon 462.

Mérsékelt árak mellett **kényelmes és tiszta szobák**, valódi és házilag kezelt **tiszta jó borok**, naponta friss kőbányai **sörök** és izléses hideg és meleg **ételek**, valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad lakodalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg istálló és kocsiszín áll rendelkezésére. 501 50-52

Tulajdonos: **Boday Mihály.**

Minden este jóhírnevű cigányzene.

Aki kitűnő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,
Aki gyenge, lábbadozó,
Aki ideges, álmatlan,
Aki vérszegény,
Aki sovány,
Aki szoptat,
Aki tüdőbeteg,

ne mulassza el saját érde-
kében a kitűnő hatásnak
elismert

HERCULES
maláta-tápsör
különlegességet inni,
rendkívül tartós és sokáig el áll.
Kapható minden nagyobb csemege-
fűszer-kere kedésben, kávéházban,
vendéglőben és a
Hercules Söröződe sétküldési
telepén.
Budapest, VII., Bethlen-tér 3.

Telefon 63-67. Árjegyzék ingyen.
Vidékre postán küldünk 5 kilogr. próbaküldeményt
(6 üveg) utánvétellel.

Főraktár Nagybányán: **Bogovits Jakab**
„Két hattyu” szálló tulajdonosnál.

„IBOLYA” virágcsarnok
Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.
Kertészeti telep: Krizbay-utca 27.
Virágcsarnok 563. szám.
Telefon: Kertészeti telep 564. sz.

Minden idényben friss vágott virá-
gok, dőli növények és idényszerű hazai
eserép-virágok, állandóan szállításra
készben.

A közelgő mindszentek nap-
jára **sirdiszek** és **koszorúk** leg-
nagyobb választékban 2 koro-
nától feljebb.

Ugyisint **művirág-koszorúk**
állandó raktáron.

Menyasszonyi, névnapj és alkalmi
csokrok, koszorúk, szállag és felirattal,
vidékre express szállítással teljesen meg-
bízhatóan, legszebb kivitelben, legjutá-
nyosabb árban. 625 35-52

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12. szám.

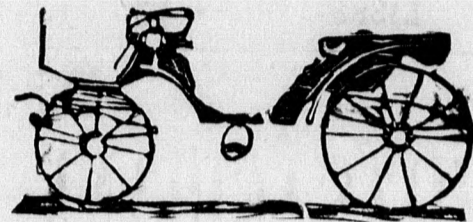
Alapított 1870-ben.

Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.
Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai
gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal választunk.

Becses pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Gyárunk az egyedüli
Kolozsvárt, a hol a
kocsi minden részét:
kerekes, kovács,
nyerges és fényező
munkát személyes ve-
zetésünk alatt előállít
és az által vagyunk a
legjutányosabbak ár-
ban is. Főszélünk a
jó, szolid munka ju-
tányos árban. 255

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.

ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-tér 13. KOLOZSVÁR.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát arany ezüst és
brillians ékszerekből.

Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei
diszmagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb.
— Ezüst evőeszközök, alpaca ezüst és bronz diszmuáruk,
a berndorfi ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz
disztárgyak.

Egyházfelszerelési cikkei: Kupák, serlegek, szentség-
tartók, Urvacora kelyhek stb.

Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique
ezüst tárgyak hű utánzását és azok tervszerinti készítését.

Készít: tervrajzokat és költségvetésekkel szívesen szolgál

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

506 9-52

Triska J. zongora
raktára

Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)

Zongorák, pianinók, harmoniumok és czimbalmok gyári
áron részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek becszerelését, javítását helyben és vidéken elfogadom.

Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.

Ára 1100 korona.

509 9-52

Bármikor megtekinthető.

Uri divatüzlet Kolozsvárt.
Hasznos alkalmi ajándék-cikkek.

Férfi fehérneműk, fehér és színes ingek, hálóingek, lábravalók, gallérok, színes és fehér kézelők, zsebkendők, harisnyák,
harisnya-tartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sétatobok és esőernyők. Dús választék legújabb avak-
kendőkben. Jäger és másnemű kötött alsó ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadász mellények, harisnyák és kamaschenek. Pénz, szivar és cigaretté-
társzák, zsebkések, angol és francia illatszerek, szappanok, ruha és hajkefék és magyar gyártmányú legjobb fogkefék.

Alatti cikkek gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.

Utazó cikkek, kézi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topánok, plaidok és plüsch kocsitakarók.
Kiváló tisztelettel **Sándor Ágoston és Társa, KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.** 505 9-52

**Vas, réz, horgony, diszmű
és czimtábla öntöde.**

KOLOZSVAR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.

626 69-104

Tisztelettel

Liskai János.

BALLA BÉLA

előnyösen ismert első rendű friss hús- és hentesáru-

üzletében a naponta frissen vágott marha-, borjú- és sertéshusokon kívül, naponta frissen készített virsli, szalvaládé, párizsi, lengyel- és sütnivaló-kolbászok és itt fel nem sorolt mindenféle husok és husnemek állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Husáraink folyó hó 15-étől: 1 kg. marhahús 1.28 fill., borjúhús 1 kg. 1.28 fill., II. oszt. 96 fill., sertéshús 1 kg. 1.36 fill., sertéskaraj 1.52 fill., teljesen hizott sertésszalonna olvasztani való 1.80 fillér.

B. pártfogást továbbra is kér BALLA BÉLA.

Férfi szabó terem.

Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsivárt.

Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagybani hazai, angol és francia szövet rak-táramban dus választéku és izléses kelméket tartok.

Mérték utáni megrendeléseknél elég a mérték beküldése Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosított.

503 51-52

Kiváló tisztelettel

Izsák Mór.

ALSÓFEHÉR VÁRMEGYEI**GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.**

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeke a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 1/2%-ot fizet.

**Egy hónapig teljesen
ingyen!**

A ki már most beküldi – ha csak egy hónapra is – az előfizetési összeget „AZ UJSÁG” politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: „A Z UJSÁG”-ot.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 kor. 40 fill.

Három hónapra 7 „ — „

„AZ UJSÁG”

gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg.

GYÖNYÖRŰ HUSVÉTI ALBUM!

Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

Montignoso grófnő volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli „AZ UJSÁG”. — Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

906 2-3